

Pisomnictvo.

Josef Mrhálek a JUDr. Josef Hoffmann: *Výbor zákonů a nařízení republiky československé*, II. vydání. Tiskem a nákladem státní tiskárny v Praze. Cena není udána.

Zesnulý ministerský rada v min. vnitra Josef Mrhálek vydával pro potřebu četnictva a úřadů politických sbírku nazvanou: *Výbor zákonů a nařízení republiky československé*. Ze sbírky té vyšlo 10 sešitů. Sbírkou byla záhy rozebrána, poněvadž svému účelu, totiž sestavit pro jednotlivé obory správy souhrnně důležitější předpisy, velmi dobře vyhovovala.

Druhé vydání vychází od roku 1930 za redakce odborového rady v min. vnitra Dr. Hoffmanna. Dosud vyšlo 6 dílů. První díl (1930) obsahuje zákony ústavní a s ústavou související, dále zákony o politické správě a státních policejních úřadech, o četnictvu, státním občanství a domovském právu, druhý díl (1933) předpisy policejní a to policie nad osobami, (pasy a podobně), třetí díl (1933) předpisy policie bezpečnostní k ochraně před nebezpečím ze zbraní a látek výbušných, čtvrtý díl (1934) jest věnován dopravě a pátý díl (1935) obsahuje předpisy o vojsku nebo mající vztah k obraně státu. Další díly budou následovati.

Výbor obsahuje dosud jen předpisy platné jednak v celé republice, jednak v zemích českých jako celku, tedy bývalé dosud platné předpisy rakouské. Předpisy platné jen v jednotlivých zemích budou pojaty do zvláštních sbírek a doufejme, že jedna sbírka bude věnována i Slovensku a P. Rusi.

Výbor jest sestaven velmi pečlivě a jest velmi vhodnou pomůckou nejen pro četnictvo a úřady politické, nýbrž i pro všechny kruhy právnícké, veřejnou správu se zabývající a možno jej proto vřele doporučiti. Cena jednotlivých dílů jest poměrně nízká. — L.

Ernst Swoboda: *Die Neugestaltung des bürgerlichen Rechts* (Verlag Rudolf M. Rohrer, Brno 1935).

Nová kniha profesora pražské německé fakulty právnické Dra Ernsta Swobody, dříve profesora university ve štyrském Hradci, jest rozvedením a detailováním názorů autorem vyjádřených v podstatě již v jeho spisech dřívějších, jmenovitě ve studii »Das Privatrecht der Zukunft«, »Das ABGB im Lichte der Lehren Kants«, »Fragen aus dem Miteigentumsrecht« a ovšem i knihy »Das Privatrecht der Zukunft«.

Ernst Swoboda v každé své nové publikaci naléhavě zdůrazňuje povahu a ráz dnešní doby, plné myšlenkového a sociálního kvasu, nutně se odrážejícího ve vývoji práva, jež sám vůdce historické školy Savigny označil jako nikoliv samoučelné a vyzvedl jeho povinnost sloužit životu, jehož jest a má býti zrcadlem. Právo toť život sám zřený s určité perspektivy. Úvahy profesora Swobody, ačkoliv po výtce obírají se nedostatky říšskoněmeckého občanského zákona, nechtějí se obmezovati na právní oblast jediného státu. Směřují k tomu, aby dovodily jako kategorický požadavek právního vývoje nezbytnost uvéstí formy právního myšlení evropské kulturní sféry v soulad s požadavky moderního řádu hospodářského i sociálního a s ním spojeného nového chápání a pojmání významu práva ve vztahu na poměr jednotlivce ku kolektivu.

Ernst Swoboda ve svém nejvýznamnějším dile »Das allgemeine bürgerliche Gesetzbuch im Lichte der Lehren Kants« vyšetřoval obsažně a důmyslně vliv Kantův na občanské právo rakouské jak bylo kodifikováno ve všeobecném zákoníku občanském a ve studii »Franz von Zeiler, der grosse Pfadfinder der Kultur auf dem Gebiete des Rechts, und die Bedeutung seines Lebenswerkes für die Gegenwart« obdivně vyzvedl velkorysost a dalekovidnou intuitivnost hlavního z tvůrců všeobecného zákoníku občanského, jež jako zákonodárce měl stále upřený zrak k nevyčerpatelným možnostem a fluktuacím života a jeho bohatým možnostem vývojovým na poli hospodářském a společenském.

Zeilerova učebnice o právu přirozeném opírá se o výsledky Kantova bádání filosoficko kritického, přiznává sa k nim, avšak Zeiler, magnus parens všeob. zákoníka občanského, nepřejal pouze myšlenkové základy právní filosofie Kantovy. Rozpoznal, že Kantovo učení o právu potřebuje další výstavby, neboť tam, kde zabývá se jednotlivými institucemi právními, jest nehotové, dávajíc spíše jen podněty, jež Zeilerem byly kriticky propracovány a právnícky domyšleny. Kantovi i jeho žáku Zeilerovi přirozené právo rozumu jest základním a vedoucím regulativním principem právního myšlení. Antické právo charakterisovala juristická statika, právo doby nové, vytvořivší často v revolučním tempu nové hodnoty a přehodnotivší nejednou v podstatě hodnoty staré, nemá-li trapně pokulhávatí za životem, jehož je regulativem, musí ovládati princip dynamický. Ve své knize o učení Kantově a jeho odrazu ve všeob. zák. obč. Ernst S w o b o d a vyzvedl nepřeberné vývojové možnosti a dynamický charakter práva přirozeného, jeho bohaté myšlenkové proudění, přínos nového světa ideí, před nimž úzkostliví duchové mají obavu, zmužili však v něm nalézají zalíbení, jsouce schopni je ovládnouti. Při tom však neopomenul zhodnotiti velké přednosti historické školy právní, její hlubokou důkladnost, spolehlivou oporu o prameny práva, exaktní smysl pro jeho nutnou stabilitu.

Prof. Swoboda také v nové své knize plaiduje pro organické spojení principu statického a dynamického v harmonickou jednotu.

Dr. Karel Jehlička.

Hliadka knihopisná.

B. Palkovský: »Za sovětskou civilizací«. Kniha objasňuje současnú sovietskú civilizáciu, jednak ako ju sám autor získal na vojej ceste Ruskom, poznal z literatúry ruskej a poznatky overil si literatúrou anglickou, ktorá dl'a autora sa snaží byť najviac objektívnu.

Kriticky komentuje všetko, čo je na Rusku nové a je vidieť, že obdivuje tvorí elán velikej sovietskej práce. Užíva slova »Rusové« a »Rusko« úmyselne jako zákonného názvu pre sovietské národy i pre zem sovietov, ponač dľa názoru autorovho soviety sa k nemu vráti. Vydal »Orbis«, Praha, cena 55.— Kč.

JUDr. O. Heim: **Poplatky z postupních smluv.** Knižka vyšla v nakladatelství Čin v Praze, jako zvláštní otisk sborníku »Právo československé« a zabývá se zpoplatněním smluv o odevzdání nemovitostí a statků mezi živými. Autor, vl. rada okr. fin. řed. v Plzni rozbírá zde všechny příslušné zákonné předpisy i praxi finančních úřadů. Knižka má význam zejména pro advokáty, finanční úřady a pro majitele nemovitostí. Má 32 stran a stojí Kč 7.50.

Strukturální změny v hospodářství světovém a československém. Napsal ing. Dr. V. Klimecký. Hledají-li se příčiny hospodářské krise a cesty další hospodářské politiky, je potřebí poznati nejdříve současný stav a síly, které působily a působí k hospodářskému vývoji. Autor sleduje nejen přesuny v zeměpisném rozdělení světové výroby a obchodu, ale i změny v proudění kapitálovém, ve formách podnikání, v obsahu výroby a spotřeby, v zásadách politiky obchodní, finanční, úvěrové a měnové atd. S vývojem světovým porovnává vývoj hospodářství československého a rozebírá naši hospodářskou a sociální strukturu a síly, které působily a působí k jejím změnám. Zejména podrobně pojednává o našem zahraničním obchodě s hlediskem u nás dosud málo osvětlených. Kniha vyšla v nakladatelství ORBIS (Praha XII.) a je brož za Kč 48.—.

»Peníze a úrok«. Napsal JUDr. Ing. A. Král. Peníze a úrok jsou dva stěžejní zjevy moderního hospodářského života a hospodářské myšlení se jimi intenzivně zabývá. Avšak praktický život i politika se dívají často divně na problém peněz i úroků. Proto autor vysvětluje mechanismus úroku, mechanismus peněz a zásady peněžní politiky. Není to jen kniha teoretická, ale jest určena též inteligenci z kruhů jiných než hospodářských. Usnadňuje seřaditi poučky jakož i praktické zkušenosti